

[Ellemann-Jensen]

arbejdes med mange af de ting, der indgår i regeringens politik, og det bliver ikke lige let alt sammen, men vi finder det i venstre væsentligt, at det hele ikke får lov til at drukne i detaljen. Det er i den kommende tid, vi herinde skal forme grundlaget for Danmarks skæbne i 1980'erne, og derfor gælder det om at tænke langt og i brede baner og ikke kort og snævert, som vi desværre alt for ofte har oplevet det.

Bertel Haarder (V):

Jeg vil gerne som medlem af og næstformand i finansudvalget sige tak til den afgående finansudvalgsformand for godt samarbejde i udvalget og for den hurtige gennemgang af finanslovsforslaget, vi havde i september.

Vi byder den ny formand velkommen og håber, at også han vil bidrage til en yderligere effektivisering af arbejdet i udvalget. Den mere rolige periode, som det nye regerings-samarbejde muliggør, skulle jo gerne bruges til en ændring og modernisering af den måde, hvorpå vi lovgiver om finanserne.

Det er paradoksalt, at vi bruger hele arbejdsindsatsen på det førstkommande finansår, skønt alle ved, at der er snævre grænser for, hvad man på et par måneder og uger kan ændre ved den finanslov, der træder i kraft allerede 1. januar. Vi er på kort sigt bundet af overenskomster, aftaler, løfter og lovgivning, som hindrer ændringer i prioriteringen det første år, og hvis vi ikke gør noget ud af det de næstfølgende finansår, står vi i nøjagtigt samme situation, næste gang der fremsættes et finanslovsforslag. Det skaber en betydelig træghed i den offentlige sektor, hvor der aldrig kan blive råd til noget nyt, fordi der ikke kan pilles ved det gamle. Det gjorde ikke så meget, dengang den offentlige sektor voksede og prioriteringen bestod i at regulere vækstraterne på de forskellige områder, men i dag, hvor den private del af nationalproduktet næsten stagnerer og dermed også den offentlige sektor, i dag fører denne finanslovgivningsprocedure til en helt unødvendig stivhed og konservatisme, som er til skade ikke kun for nye behov og nye initiativer, men også for den offentlige sektor som helhed, fordi de besparelser, der så i sidste øjeblik alligevel må gennemføres, kommer til at forulempe de berørte urimelig hårdt, fordi

der gives så kort varsel for kommuner, institutioner og offentlige styrelser.

Hvis vi kan indføre mere langsigtede styringsmidler i finanslovgivningen og dermed skabe bedre muligheder for ændringer på længere sigt, så kan vi til gengæld være mere hensynsfulde, når det gælder de kortsigtede, hurtige ændringer på det førstkommande års budgetter.

Der ligger en spire til forbedringer i de såkaldte budgetoverslag for de kommende finansår, som finansloven indeholder, men vi bruger nok disse budgetoverslag for lidt, og det er vores egen skyld. Vi drøfter dem så at sige ikke, hverken i udvalget eller andetsteds, og der stilles ingen ændringsforslag til dem. Kun i forbindelse med augustforligene har der været aftalt nogle spareklumper kombineret med nogle aftaler om øgede udgifter, jfr. beskæftigelsesplanen og den nye regeringsaftale. Men spørgsmålet er, om ikke en sådan proces burde udbygges og gøres til et fastere led i finanslovsproceduren. Jeg ved godt, at finansministeren giver visse retningslinjer til ministrene, før bidragene til finansloven udarbejdes, men spørgsmålet er, om ikke folketinget skulle have mulighed for at være med til at drøfte sådanne direktiver ikke bare vedrørende det finansår, der begynder om et år, men også dem, der begynder om 2 og 3 år, for det er jo først på denne lange sigt, at der virkelig kan skabes ændringer.

Jeg ved, finansministeren er meget opmærksom på denne problemstilling, og jeg vil gerne takke for de meget oplysende budgetredegyrelser og den seneste finansplan. Men der er nok behov for at gå videre. Måske skulle vi debattere og kaste et særligt søgelys på hovedtallene for de næstfølgende års finanslove, sådan at vi måske kunne ende med at få en art rullende 4 års planer for hele den statslige del af den offentlige sektor.

Til dem, der tror, at jeg alene tænker på at skære i den offentlige sektor, vil jeg gerne sige, at hvis vi ikke kan røre det gamle, så får vi endnu sværere ved at få råd til noget nyt. Og så vil jeg minde om den nylig overståede debat om momsforhøjelsen, som mange her i tinget jo anklagede for at øge arbejdsløsheden. Det er ganske rigtigt: skatteforhøjelser øger arbejdsløsheden. Hvis vi vil undgå skatteforhøjelser, er et af midlerne at begrænse de offentlige udgiftsstigninger; det